

המשפט נגד טוראטי וחבריו

חולי סיכן את חייה ובלבד לברוח מאי-מליה, הרי פוכח מזה עד כמה קשים החיים לאדם שאינו משתעבר לדיקטטורה הפאשיסטית, המשטרה אשרה את חברי טוראטי ואנשי שלומו וגם הרומאים, שכאו לרפאו, וגור עליהם מאסר ורבים מבין האסירים גורשו לאיי-הנוליס. עתה נחכעו לדין 11 איש: טוראטי בעצמו, פרופ' פוטיני אשר בלויתו ברח טוראטי מסולדתו, פרופ' פארי ורוזלי אשר לוהו בדרכו, אלביני, מי שהיה מבקר לעניני תיאטרון ב.אוונטי, כאשר פתח את ביתו לרוחה לתחביא בו את הישיש מפני חמת המשטרה ועיד חמשה חברים, טוראטי אינו בטוח, אם בית הדין לא יראה חובה לעצמו שלא להקריא את התזכיר ברבים, כי סוים גם הדיינים מפחרים, פן יאכר מהם לחת-הוקס, אם יגרמו איוו, תקלה לנותני לחמם.

בשנה שעברה—כותב טוראטי—הלה מחלה אנושה והרומאים יעצוהו לצאת לחו"ל. הוא פנה למשטרה בבקשה להת לו חעודת-ססע, אולם השלטונות סדנו ולמחרת היום הופקרו משטרות כפולים על שערי ביתו. האומרים האלה עצרו בעד כל יוצא ובא ונמצא שטוראטי היה סגור ומסוגר בביתו. מחאותיו המ" רובות עלו בחוהו, הדברים הניעו לירי כף שראש המשטרה במילאנו הכריח אותו לילה-לילה לעזוב את ביתו ולבקש מפלט במשכנות אחרים, כדי להכלם פחת-הפאשיסטים, שהיו מוכנים להתנפל עליו באישין לילה, לבסוף החליט לעזוב את דירתו והוא יצא אותה במסחרים ובאין רואים, אולם המשטרה המשיכה לשפור על הדירה, כי לא ירעה על בריחתו. טוראטי החליט לעזוב את אי-מליה בלי תעודת-ססע וכך עשה. זמן מה ישב בכפר הסמוך למילאנו אצל חברו אלביני, אולם המשטרה חדרה גם שמה, בעצם לא רצה טוראטי לעזוב את מ" לרחו, אולם התנתנהה של המשטרה כפחה עליו את הבריחתו, הוא יצא בלי-חשכה, חים סער, הסירה הקטנה והסדוקה, הישבה להשבר והמצפן היה מקדקק, הגלים הרפו את הסירה והנוסעים לא ידעו אנה יובלם הנחשול הססוער, לכזלים הניעו לקאלוי ומכאן באו כאנית-קטור לניצה ונסעו פאריסר, השלטונות בקורטיקה קבלו את הנוסעים בלבביות, אולם קצתם היו אנוסים לפרש את שמותיהם ובמ"אחר כסר, מיר לעתונו את היריעה עיי ראלהוט, פארי ורוזלי חזרו למרות המצרותיו של טוראטי לאי-מליה ונתפסו מיר בירי ש"מרי המכס, אשר שמו אותם בלסטים סטורסטים המביקשים זה ימים וירחים, ונסטרו למלכות. טוראטי מודיע, כי לא היה זקוק לעזורים, אולם חבריו האצילים לא רצו לעזבו לנפשו ומרוב אצילותם הם גם נוסלים על עצמם את האחריות, התזכיר מסתים בהבעת התקוה, כי אימליה תשתחרר במהרה מהגלי הפאשיזם ותחדל להיות בית-כלא לכל בן-חורין.

במבונה, אימליה, החחיל לפני שבועים ימים המשפט נגד ירדי מ"ר אטי, שהשלטונות הפאשיסטים מאשיים פים אותם בהושפת עזרה למנהיג הס"ר ציאליסטי פיליפו טוראטי בברחו מאימליה, אחר הנאשמים, פרופ' רוזלי, הוא בן 29 שנה, טורה לכלכלה לאומיה שנמפת על המפלגה הסוציאליסטית בעצם ימי הרדיפות האוימות על התנו" עה הוו, ב"1926 החחיל פוציא ירחון סוציאליסטי שהוחרם, כמובן, אחרי זמן קצר. ב"1925 נחרב ביתו בפירינצה עיי הפאשיסטים, פרופ'סור פארי, שגם הוא בין הנאשמים, לא היה מעורו מ" ציאליסט, כי שימש עורך ראשי של העתון הליברלי הפורסם Corriere della Sera.

רוזלי הודיע בפני בית הדין, כי האחריות למעשיו נופלת על הפאשיזם, המרכא בעריצות כל הנועה מחנגדת, הפאשיזם הרם באכזריות את הספעל הנדול, אשר הוקם בעמל לא יחואר ביר מפלגת הפועלים האיטלקית במשך שלשים שנה רציפות; הוא שעבד מיליוני אורחים ואת מהגנרו הבריה פן הארץ או הר" עיבם בבתי-הסוהר; עליו האחריות לחיבת הנלות שקבלו עליהם רבים ומרובים, הוא השפית עד עפר את מוסר האומה האיטלקית וערער את יסודותיה, בריחתו של פוראטי פירושה מתאה עזה נגד השלטון הפאשיסטי, פירושה זקת-חרדה באזני העולם הנאור, גלותו של ישיש הנושא על שכמו גמל של שבועים שנות עבודה נדולה היא ראיה תחת לננונה של אימליה הפאשיסטית.

פרופ' פארי אמר לשופטים, כי יבוא יום והפאשיזם יעמוד לפני כם המשפט בפני אלמים ורבנות אנשים צעירים, שהם עתידה של אימליה, וישא את עונו על ים הרמעות והדמ הנשפך בירו האכזרית ועל המוסר הנרמס ברנל גאות, אמנם הפאשיסטים נקל להם להגיש לנחוששים את רגלי המורדים ולוחמי החופש ולהשליכם לכור כלא, לנרמס ולהוציאם לתורג, אולם אפונתם של אלה אין טחת בית דין שולטת גה, פארי ס"ם: הגנו נאים על שניהן לנו לחוקיע לעיני השמש את הכרמה והסתדנות שלכם, ארוני השופט, אם בית המשפט הפאשיסטי יוציא עלינו את גור דינו המסור יהיה לנו הדבר לכבוד גדול.

טוראטי נבלט מאימליה ב"11 דצמבר אשתקד ועתה נתבעו לדין, הוא ועשרת ירדיו, הנאשמים צפוי להם מאסר של שש שנים וקנס גדול. באמ" צעותו של ליאון בלוס שכת טוראטי הוקן והחלה תזכיר לבח הדין במבונה, בו הוא מספר, כי לפי הפירוש המעשי הניתן לחוק-הדרכות הפאשיסטי אין אדם שאינו פאשיסט יכול לעזוב את אימליה, ומי שהצליח לעבור חרש את הגבול נוסלים היפנו כמעט כל הונו, ומי שנחמס על הגבול חוקה עליה-בו מות יומה, ואם ישיש בן שנעים וידוע